

Verduurzamen Kaag en Braassem

Inhoudsopgave

1. Introductie
2. Waarom verduurzamen?
3. Waar te beginnen en wat levert het op?
  - a. Isoleren
  - b. Ventileren
  - c. Elektriciteit
  - d. Verwarmen en koelen
4. Isolatie-actie
5. Subsidies en regelingen
6. Afsluiting

Duurzaam Bouwloket

- Gemeentelijk Energieloket
- Gratis en onafhankelijk advies
- Energiebesparende maatregelen
- Subsidies en financieringen
- Lokale acties en initiatieven
- Uitvoerende bedrijven

Rapporten referentie woningen

**DUURZAAM
BOUWLOKET**

Maatwerkadvies

Energiebesparing en aardgasvrij wonen

LEIDSEVAARTLAAN

Type woning: Tussenwoning
 Bouwjaar: 1970
 Gezinsamenstelling: Twee volwassenen
 Gasverbruik: 486 m³
 Elektriciteitsverbruik: 1.931 kWh (excl. zonnepanelen)
 388 kWh (incl. zonnepanelen)

Energieadviseur: Narine Hagopian
 Datum scan: 11-08-2023
 Telefoon: 071 204 30 12

[nl-factsheets](#) voor
 andere onderwerpen die
[bouwloket.nl](#)

[vrijwillig advies](#)

INTRODUCTIE

Gemaakt in opdracht van: Opsterland.

Opsterland heeft het Duurzaam Bouwloket vier woningen uit Opsterland doorgeleicht op maatwerkadvies. Jouw woning komt grotendeels overeen met deze referentiewoning. Het kan zijn dat jouw woning een uitbouw of niet van toepassing zijn, omdat deze maatregelen al in het dit rapport een goede eerste indruk van de energiebesparende maatregelen die bij jouw eigen woning? Neem dan contact op met een adviseur van het Duurzaam Bouwloket. Het advies wordt kosteloos aangeboden door de gemeente Opsterland.

Kleine maatregelen

Stap 1 Isoleren

Stap 2 Ventileren

Stap 3 Opwekken duurzame energie

Stap 4 Duurzaam verwarmen

SUBSIDIES & FINANCIERINGEN

alle vragen over het maatwerkadvies maken van [bouwloket.nl](#)

Subsidiecheck

Bekijk de subsidies & regelingen

Check het hier

Bekijk welke subsidies en financieringen er lokaal, regionaal en landelijk aanwezig zijn.

Stap 1. Isoleren

"Het verduurzamen van vrijwel alle woningen gebouwd voor 1920 begint met isoleren. Deze woningen zijn tijdens de bouw niet of nauwelijks geïsoleerd. Hier valt veel winst te behalen. Zowel qua kostenbesparing als comfortverhoging."

Vloerisolatie:

Het isoleren van de onderkant van de vloer is een zeer effectieve maatregel indien hier nog geen isolatie aanwezig is. Het zorgt naast een flinke energiebesparing ook voor een veel aangename comfort op de begane grond (warmere vloeren).

Indien de vloer gestort op het zand. Hierdoor is het niet mogelijk om de kruipruimte te isoleren, wat gevolgen heeft voor de drempels, deuren in korten en plinten. Dit is te voorkomen door de vloer te isoleren met een isolatiemethode. Mocht je een houten vloer hebben dan kan je om de meter een aantal platen leggen. Indien de vloerplanken tussen de vloerplanken (laten) overvogen om een renovatievloer aan te leggen. Mocht je wel beschikken over een vloer van onderaf isoleren vanuit de kruipruimte.

Vloerisolatie (bij aanwezigheid kruipruimte)

Circa 48 m²
 € 30,- tot € 43,- per m²
 € 1.440,- tot € 2.160,-
 8 tot 10 jaar

[meer over vloerisolatie](#)
[meer over bodemisolatie](#)

Voordelen:

- ✓ Energiebesparing
- ✓ Comfortverbetering
- ✓ Warmere vloeren
- ✓ Verbeteren luchtvochtigheid

Isoleren gevel:

Woningen gebouwd voor 1920 zijn tijdens de bouw niet geïsoleerd. Vrijwel alle huizen uit deze periode hebben een enkelsteens muur. De binnenmuur is tegelijkertijd ook de buitenmuur. In dit geval kan er alleen isolatiemateriaal vanaf de binnen- of tegen de buitenkant van de woning geplaatst worden.

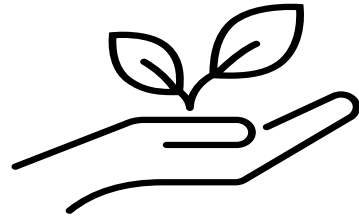
Indien er geen spouwmuur als we puur kijken naar het bouwjaar van de woning (1910), dan kan er een aantal manieren worden gebruikt om de binnenkant gevelisolatie te aanpakken. De meest voorkomende wijze waarop dit gebeurt, is de gevel met isolatieplaten (platen) worden geplaatst, waarover vervolgens een flinke laag. Als je er voor kiest om de gevel aan de buitenzijde te laten isoleren, is hiervoor een vergoeding aangevraagd wordt.

Binnengevelisolatie

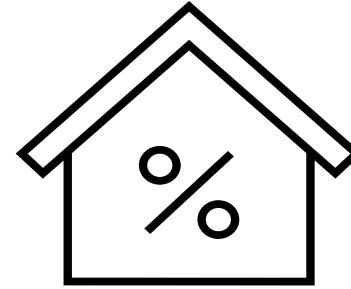
Circa 20 m² (benedenwoning)
 € 70,- tot € 100,- per m²
 € 1.400,- tot € 2.000,-
 8 tot 10 jaar

[meer over isoleren binnenkant gevel](#)
[meer over isoleren buitenkant gevel](#)

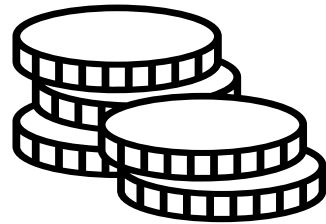
Ieder zo zijn motivatie

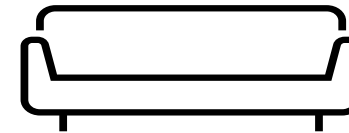
Milieu

Woningwaarde

Lagere energierekening

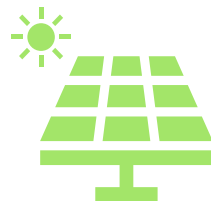
Comfort

Stapsgewijs naar aardgasvrij

Isoleren

Ventileren

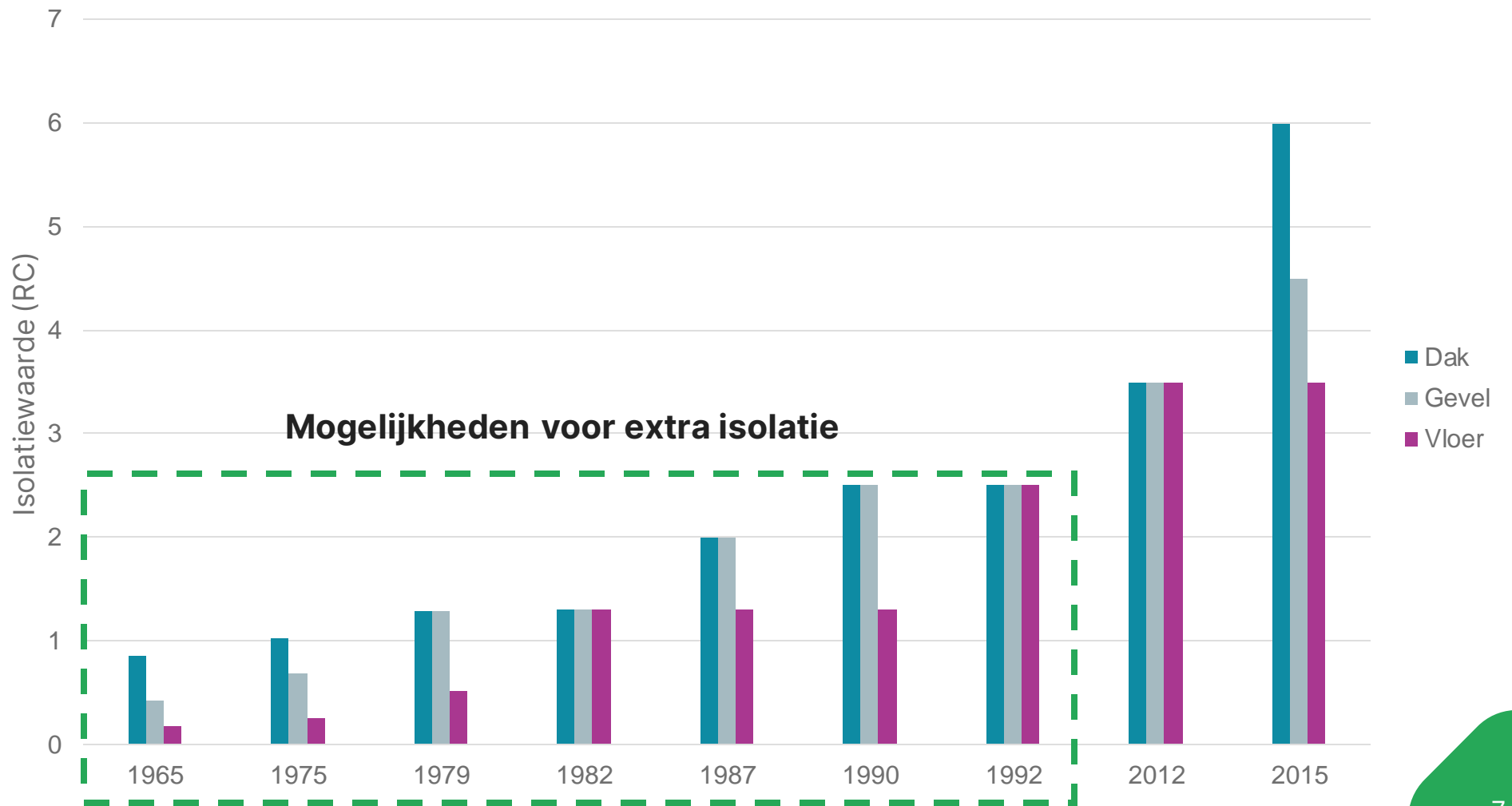

Elektriciteit

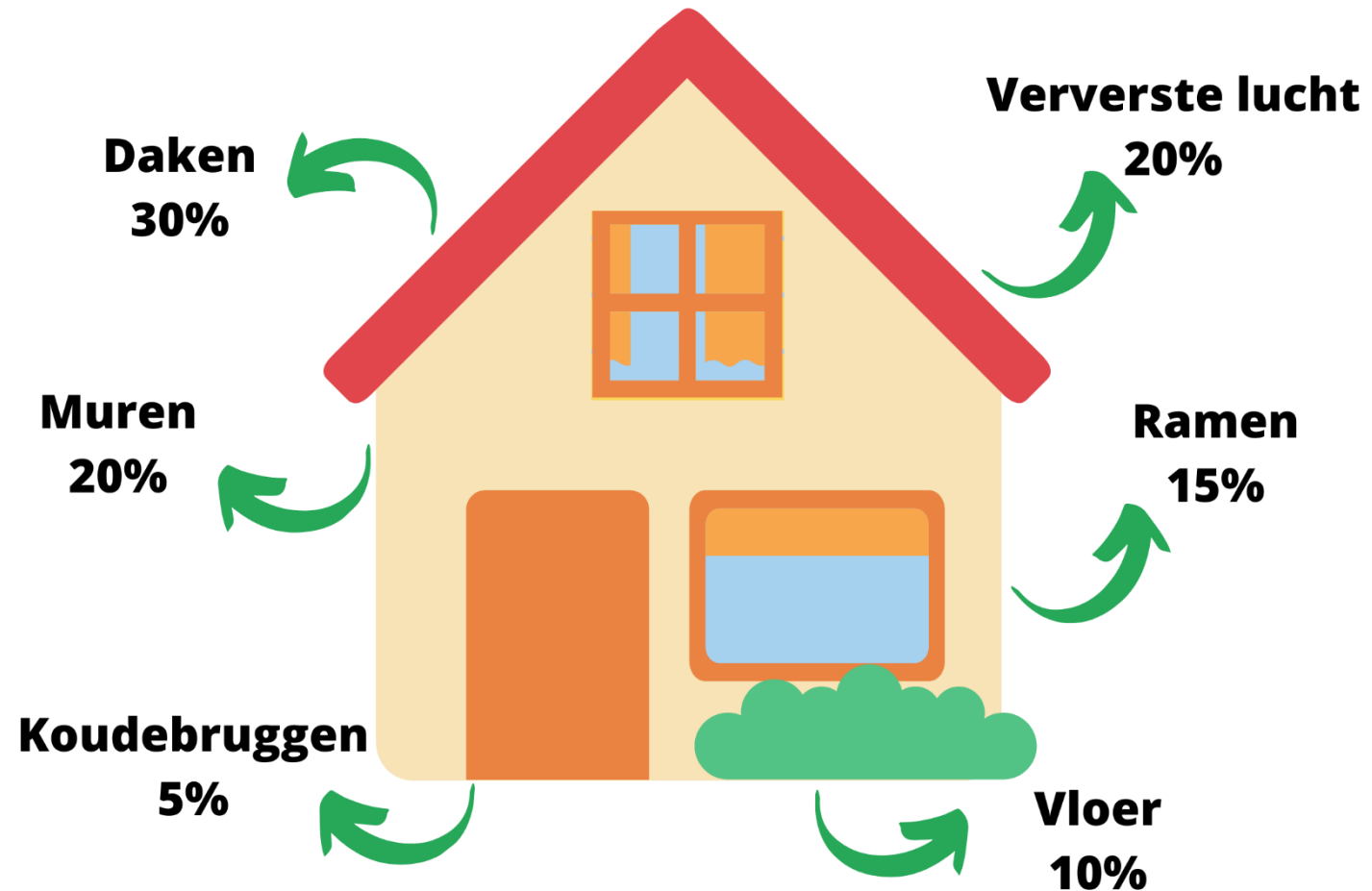
Verwarmen en
koelen

Bouwjaren en isolatie

Warmteverlies doorsnee woning

Welke vormen van isolatie?

Gevelisolatie

Dakisolatie

Vloerisolatie

Ramen en
deuren

Soorten gevelisolatie

Spouwmuurisolatie

Binnengevelisolatie

Buitengevelisolatie

Soorten gevelisolatie

Spouwmuurisolatie

Binnengevelisolatie

Buitengevelisolatie

Verschillende situaties

Tot **1975**

- Geen spouwmuurisolatie

Vanaf **1975**

- Matige spouwmuurisolatie
Rc 0,6

Vanaf **1990**

- Redelijk tot goede spouwmuurisolatie
Rc 2,5

Wat is een spouwmuur?

Hoe isoleren we een spouwmuur?

Controleren van de spouw

Minimale
spouwruimte

Vervuiling

Speciebaarden

Oude
isolatieresten

Vogels en
vleermuizen

Materialen

EPS parels

Minerale wol

UF schuim

€ 20,- tot € 30,-

Soorten vloer- en bodemisolatie

Onderkant
vloerisolatie

Bodemisolatie

Renovatievloer

Soorten vloer- en bodemisolatie

Onderkant
vloerisolatie

Bodemisolatie

Renovatievloer

Verschillende situaties

Tot **1970**

- Houten vloeren

Vanaf **1970**

- Beton vloeren

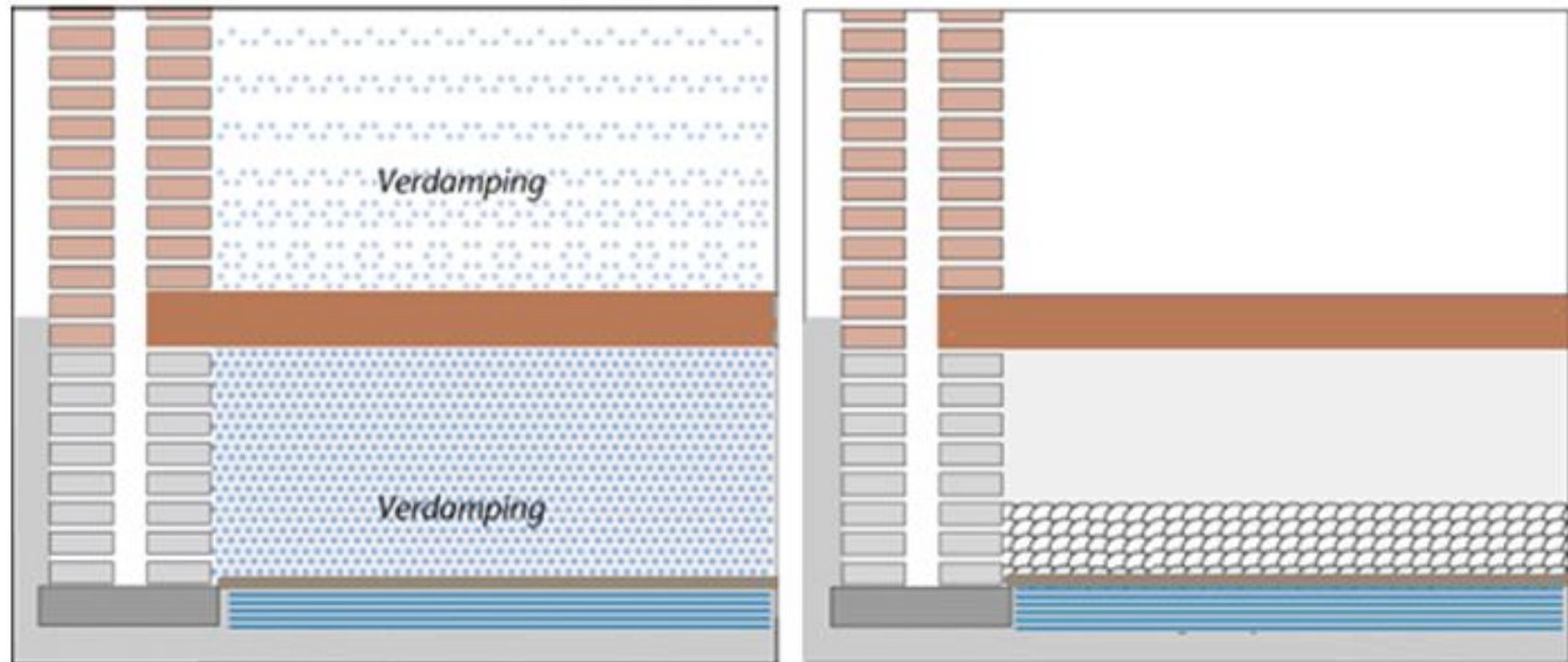
Vanaf **1982**

- Matige vloerisolatie
Rc 1,3

Vanaf **1992**

- Redelijke vloerisolatie
Rc 2,5

Wat doet bodemisolatie?

Materialen bodemisolatie

Isolatiewokkels

Isolatiematrassen

Schelpen

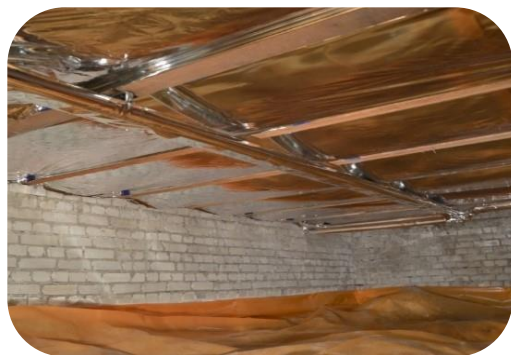
Bodemfolie

EPS parels

€ 25,- tot € 40,-

Materialen vloerisolatie

Thermoskussens

Prestatiefolie

Minerale wol

Opencellig PUR

Geslotencellig
PUR

€ 30,- tot € 50,-

Wanneer vloer- of bodemisolatie?

Kruipruimte	Lager dan 50 cm	Hoger dan 50 cm
Droge kruipruimte	Bodemisolatie	Vloerisolatie
Natte kruipruimte	Bodemisolatie	Bodem- of vloerisolatie

Soorten dakisolatie

Schuin dakisolatie
binnenzijde

Schuin dakisolatie
buitenzijde

Plat dakisolatie
binnenzijde

Plat dakisolatie
buitenzijde

Zoldervloerisolatie

Soorten dakisolatie

Schuin dakisolatie
binnenzijde

Schuin dakisolatie
buitenzijde

Plat dakisolatie
binnenzijde

Plat dakisolatie
buitenzijde

Zoldervloerisolatie

Verskillende situaties

Tot **1975**

- Geen Dakisolatie

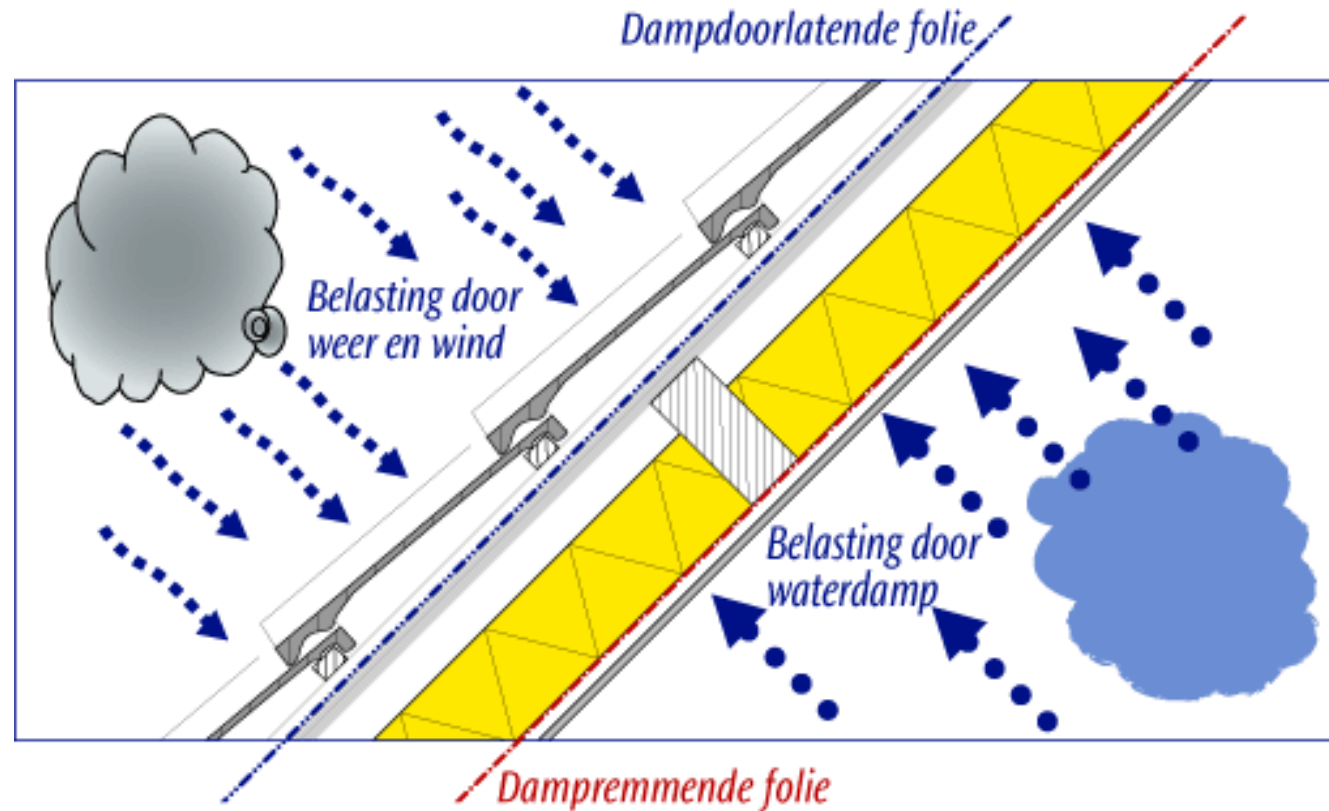
Vanaf **1975**

- Matige Dakisolatie Rc 1,3

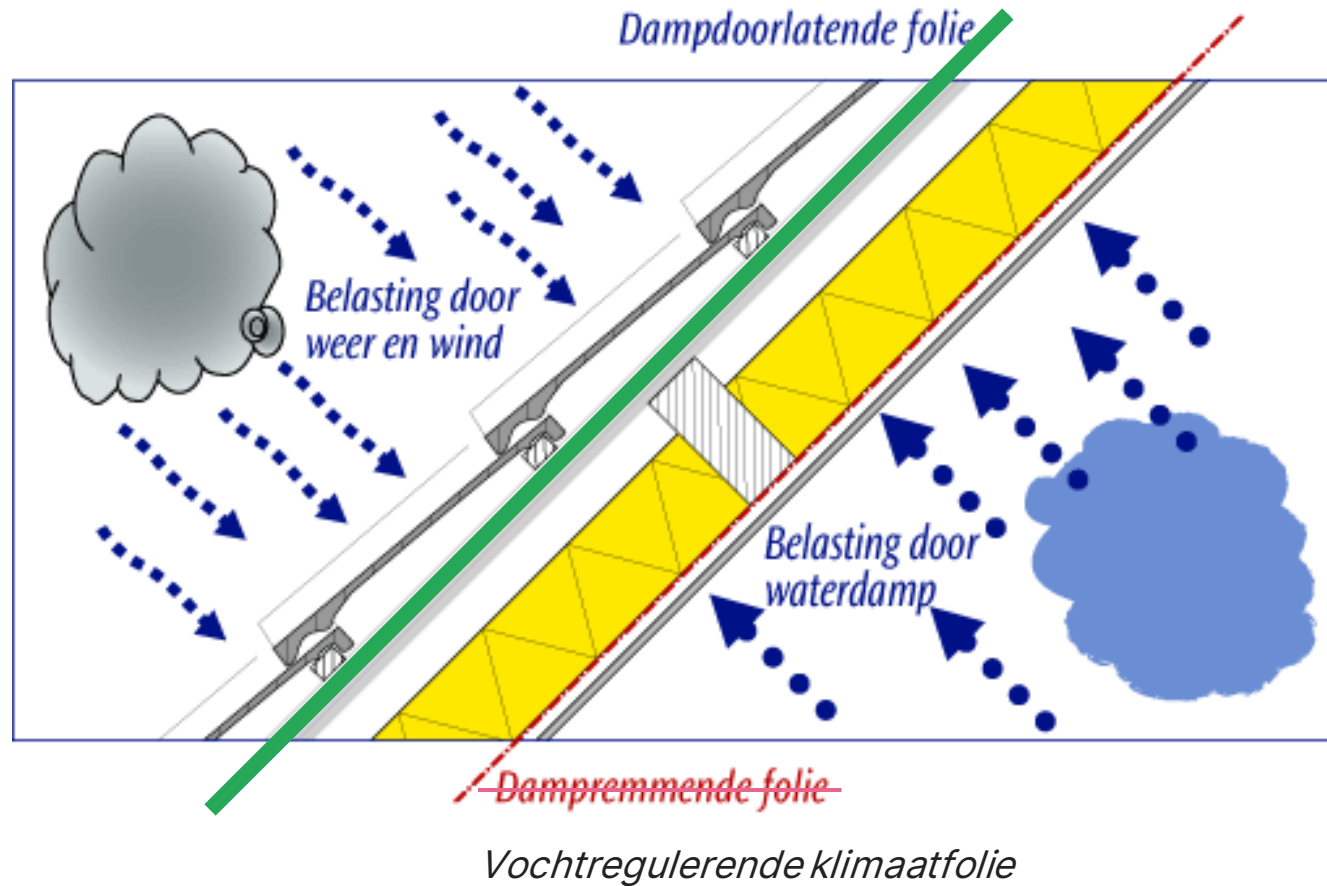
Vanaf **1990**

- Redelijke Dakisolatie Rc 2,5

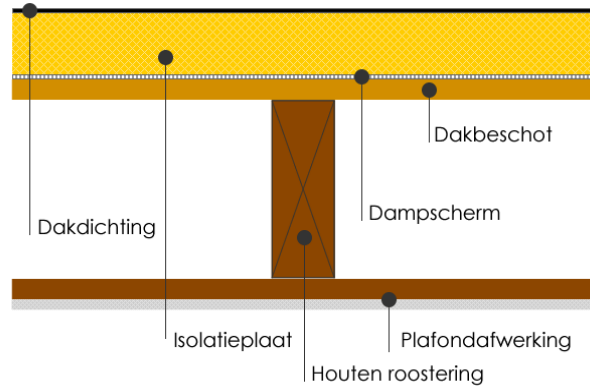
Schuin dak, waar op letten?

Schuin dak, waar op letten?

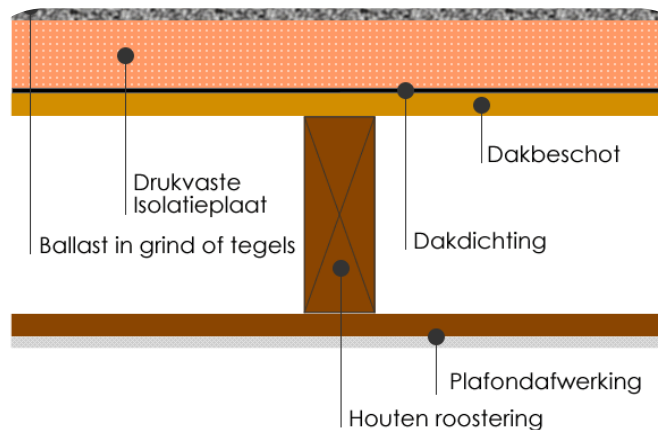

Plat dak, waar op letten?

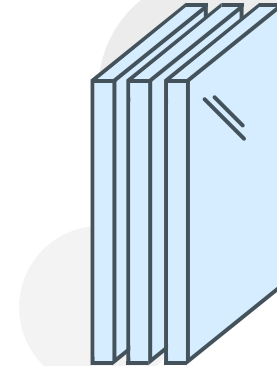
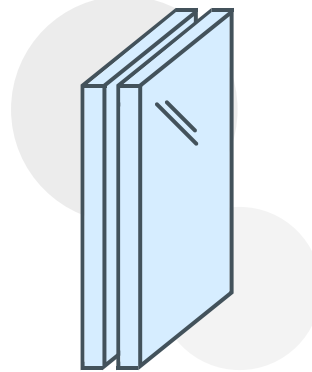
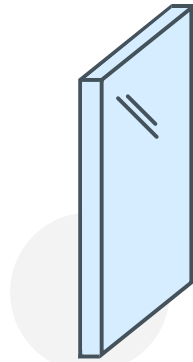

Warm dak isolatie
€ 40,- tot € 90,- per m²
Bij vernieuwen dakbedekking

Omgekeerde dak
constructie
€ 35,- tot € 50,- per m²
Dakbedekking in goede
staat

Verskillende situaties

Vanaf **1979**

- Dubbelglas
U 3,0

Vanaf **1992**

- Dubbelglas
verplicht op
etages

Vanaf **1996**

- HR glas
U 1,7

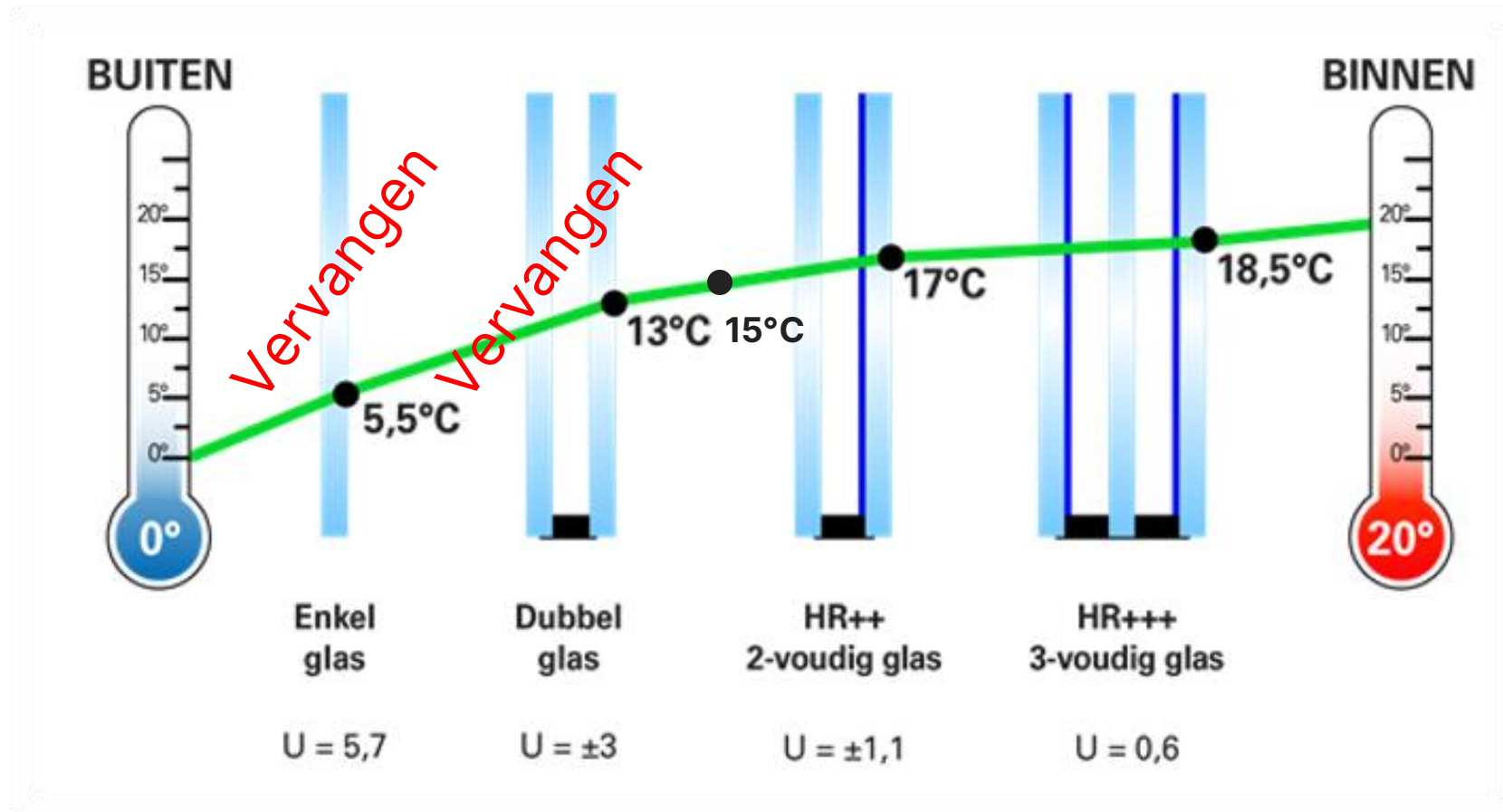
Vanaf **2008**

- HR++ glas
U 1,1

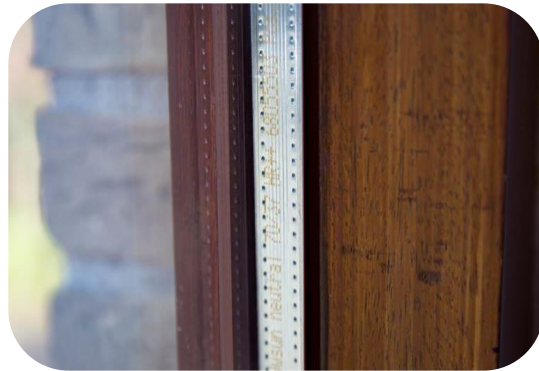
Nieuwbouw

- Drievoudig glas
HR+++ U 0,6

Soorten beglazing

Beglazing controleren

Letters in de
aluminium strip

Weerkaatsing van
de vlam

Ventilatieroosters

Waarom is ventilatie belangrijk bij isoleren?

- 50% woningen onvoldoende geventileerd
- 10.800L lucht in per dag
- 20 uur per dag binnen

	Parts per million	
	5.000	Gevaarlijk
	1.200	Ventileren
	600-800	Gezond
	350-400	Buiten

Natuurlijke ventilatie

- Handmatige sturing
- Weersafhankelijk

Mechanische afzuiging

Oud (voor 2006)

Energieslurper
Wisselstroom
Lawaaierig

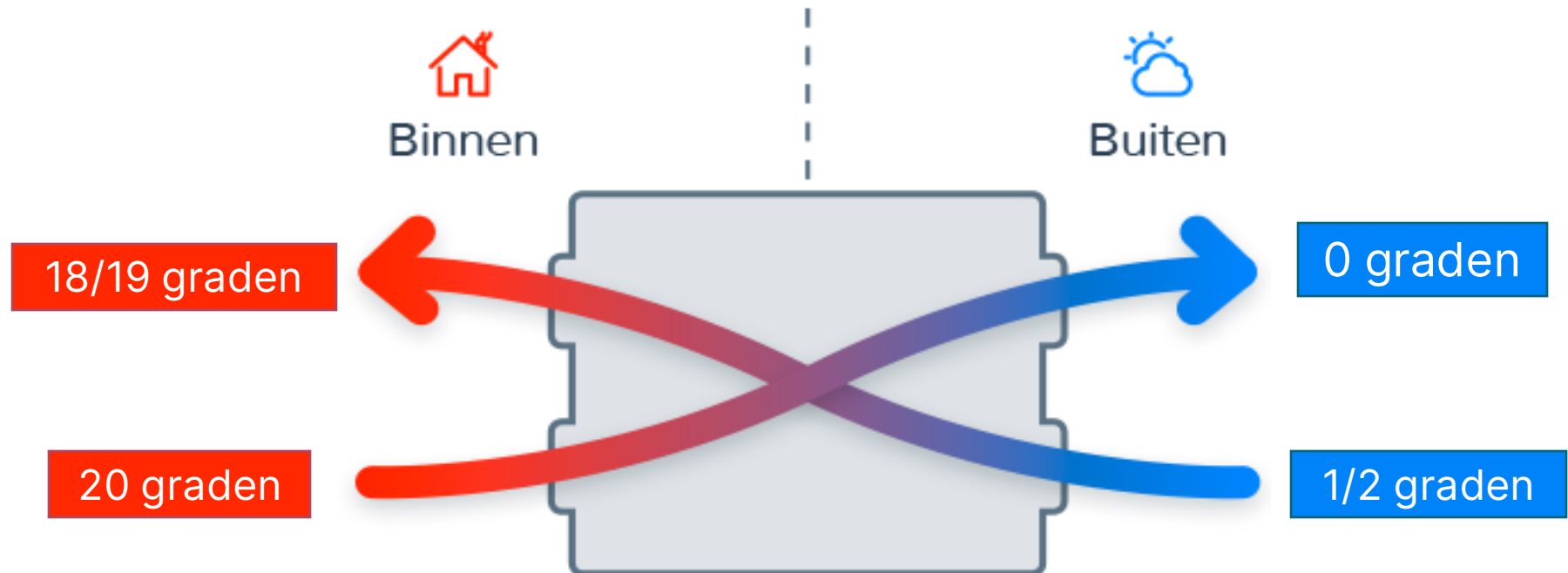

Nieuw (na 2006)

CO₂ en vocht sturing (vaak) mogelijk

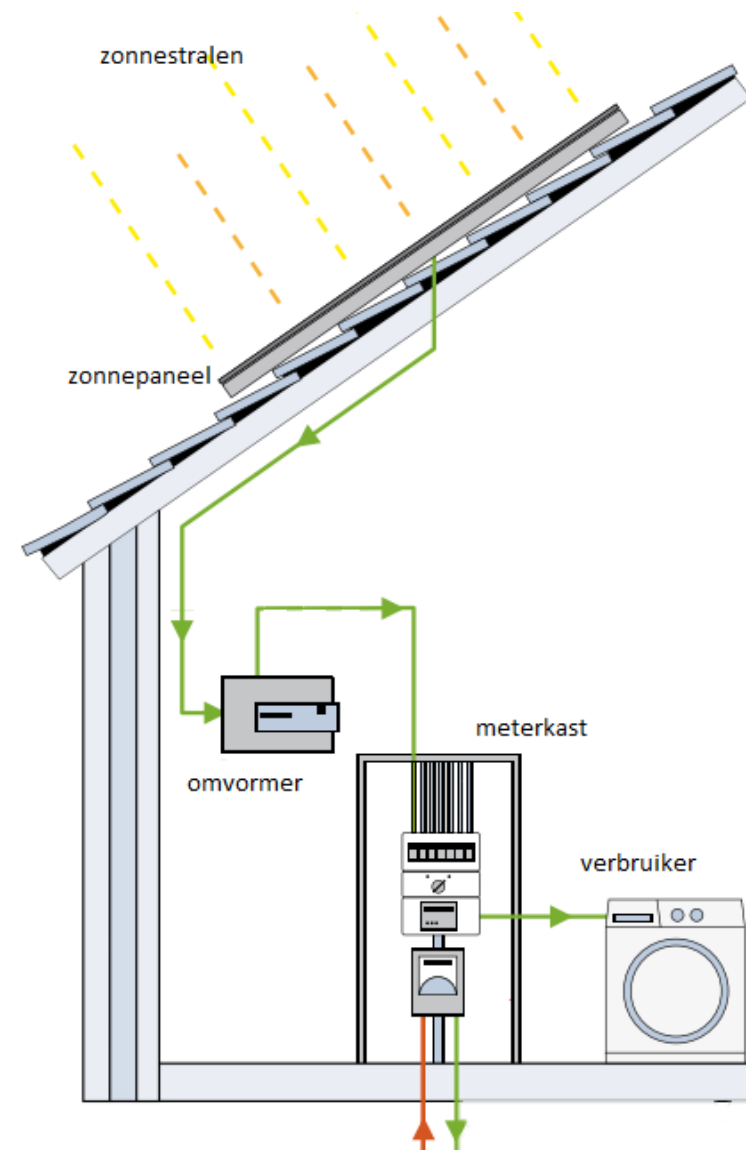
Balansventilatie

- Gereguleerde toe- en afvoer
- Warmteterugwinning
- Fijnstoffiltering
- Centraal en decentraal

Zonnepanelen

- Omvormer
- Kabelroute
- Een derde van de energierekening is stroom

Rekenvoorbeeld zonnepanelen

Tussenwoning

3.500 kWh
stroomverbruik

10 panelen
3.800 Wp

Enmalige kosten	BTW 0%	Terugverdientijd	Jaarlijkse besparing CO ₂
€ 5.000 excl. BTW	BTW 0%	5-7 jaar	Ca. 1.500 kg

Verwarmen, collectief of individueel?

Collectief

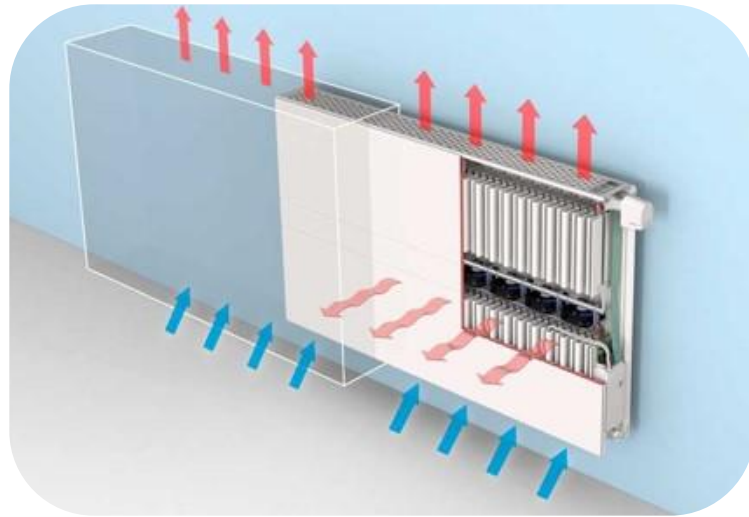
Warmtenet
Groen gas
Waterstof
Etc.

Individueel

Warmtepomp
Elektrisch
Etc.

Lage temperatuur verwarming

LTV Radiatoren

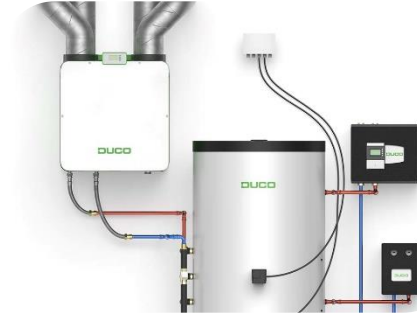
Vloerverwarming

Niet alles in één

Warmtepomp
boiler

Ventilatie
warmtepomp

of

Hybride

Lucht-Lucht
(airco)

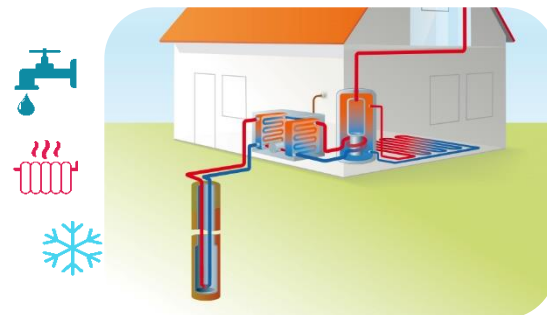
Alles in één

Lucht-Water

Water-Water

Bodem-
water

Zonlicht-
water (PVT)

Alles in één

Lucht-Water

Water-Water

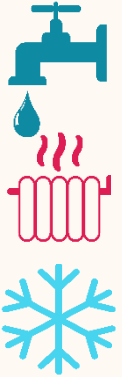

Bodem-
water

Zonlicht-
water (PVT)

Lucht-water warmtepomp

Lucht-water warmtepomp

Voordelen:

- 100% besparen op gas
- Afkoppelen en besparen vastrecht gas
- Alles in één oplossing
- Voordeligste optie over een periode van 15 jaar

Nadelen:

- Hoge investeringskosten
- LTV benodigd
- Lage SEER bij koelen
- Mogelijk vergunning buitenunit nodig

Lucht-water warmtepomp

**Rendement
SCOP 4,3**

Eenmalige kosten	Eenmalige subsidie	Voorwaarden
€ 12.500 - € 17.500	€ 2.400 - € 4.200	LTV

Besparing	Gas ↓	Stroom ↑	Jaarlijkse besparing CO ₂
100% gas + gasmeter	1.450 m ³ € 2.040	3.000 kWh € 750	Ca. 700 kg

Isolatie-actie

- Kwaliteitsproducten
- Certificering Insula of SKG IKOB
- Brancheorganisatie VENIN
- Opvolging en doorlooptijd
  - Binnen 10 werkdagen contact
  - Binnen 6 weken een afspraak

Aanbod vloer- en bodemisolatie

Vloerisolatie		
<i>Materiaal</i>	<i>Prijs</i>	
Reflectiefolie (PIF 60)	Voor actuele prijzen en actievoorwaarden verwijzen wij u graag naar de actiepagina op onze website	
Bodemisolatie		
<i>Materiaal</i>		
EPS Parels (20 cm)		

Aanbod dak & beglazing

Dak	
<i>Materiaal</i>	<i>Prijs</i>
PIF (10 cm)	Voor actuele prijzen en actievoorwaarden verwijzen wij u graag naar de actiepagina op onze website

Beglazing	
<i>Materiaal</i>	<i>Prijs</i>
HR++	<i>Maatwerk</i>
HR+++	<i>Maatwerk</i>

Subsidies en financieringen Landelijk

Investering subsidie duurzame energie (ISDE)

Isolatie	€ 6,- t/m € 38,- p/m ²
Beglazing & kozijnen	€ 23,- t/m € 131,- p/m ²
Warmtepomp en zonneboiler	€ 750,- t/m € 4.200,-

Verlaagd BTW tarief

Arbeid op isolatie	9% BTW
--------------------	--------

BTW Zonnepanelen

Zonnepanelen Particulieren	0% BTW (materialen & arbeid)
----------------------------	------------------------------

Financieringsmogelijkheden

Energiebespaarlening	Max. € 27.000,-
----------------------	-----------------

Einde

**DUURZAAM
BOUWLOKET**